

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
24

RYNEK PASZ

stan i perspektywy

ISSN 1428-1228

**ANALIZY
RYNKOWE**

WRZESIEŃ 2008

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– **PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY**

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne – *T. Chrościcki*
- II. Sytuacja na światowych rynkach surowców paszowych i pasz przemysłowych – *W. Łopaciuk, M. Krzemiński*
- III. Krajowa produkcja surowców paszowych – *W. Dzwonkowski, W. Łopaciuk*
- IV. Popyt krajowy na surowce paszowe i produkcja pasz przemysłowych – *W. Dzwonkowski, W. Łopaciuk, M. Wigier*
- V. Polski handel zagraniczny surowcami paszowymi – *W. Dzwonkowski, W. Łopaciuk, M. Krzemiński*
- VI. Krajowe ceny podstawowych surowców paszowych i pasz przemysłowych – *W. Łopaciuk, M. Krzemiński*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel.: (0-prefiks-22) 827-36-64

AUTORZY:

mgr Wiesław Dzwonkowski

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-616

mgr Marcin Krzemiński

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-551

mgr inż. Wiesław Łopaciuk

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-551

dr Marek Wigier

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-438

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła we wrześniu 2008 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Iwona Szczepaniak,
Roman Urban (wiceprzewodniczący), Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w marcu 2009 r.

Krajowa produkcja pasz treściwych w sezonie 2008/09 jest szacowana na poziomie 19,45 mln ton, czyli o 2,5% poniżej sezonu poprzedniego, ale o 32% powyżej niekorzystnego poziomu w sezonie 2006/07. Produkcja pasz zbożowych spadnie do 18,3 mln ton (o 2,8%), natomiast stabilna będzie produkcja surowców wysokobiałkowych i wyniesie ok. 1,17 mln ton.

Zapotrzebowanie krajowego rynku na pasze treściwe, po 3,3% spadku w poprzednim roku gospodarczym, w bieżącym sezonie ponownie obniży się o ponad 3% i wyniesie ok. 21,1 mln ton. Ograniczenie popytu na pasze treściwe wynika ze spadku produkcji trzody chlewnej.

W sezonie 2008/09 popyt na zbożowe surowce paszowe może osiągnąć 18,2 mln ton i być o 4% mniejszy niż w sezonie 2007/08. Zużycie w postaci mieszanek przemysłowych zmniejszy się do 3,6 mln ton, a zbóż nieprzetworzonych obniży do 12,6 mln ton, wobec odpowiednio: 3,8 i 13,4 mln ton w poprzednim roku. Popyt na surowce białkowe może być o ok. 2% wyższy niż w sezonie 2007/08, a ich zużycie wyniesie ok. 2,94 mln ton, wobec 2,87 mln ton w sezonie poprzednim.

Według danych GUS produkcja pasz przemysłowych w 2007 r. wyniosła 7,05 mln ton, wobec 6,34 mln ton w 2006 r. Zwiększyła się przede wszystkim produkcja pasz dla trzody i drobiu, chociaż najwyższą dynamiką wzrostu charakteryzowała się produkcja pasz dla bydła.

W I półroczu 2008 r. wzrost produkcji pasz przemysłowych był nadal wysoki i wyniósł prawie 9%. Rosnące ceny zbóż, w znacznie szybszym tempie niż pasz przemysłowych, spowodowały znaczący wzrost popytu na mieszanki śred-

niobiałkowe, przy jednoczesnym spadku zapotrzebowania na koncentraty wysokobiałkowe.

W II półroczu relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż ulegną pogorszeniu. Spowoduje to ograniczenie tempa wzrostu popytu na pasze przemysłowe, dodatkowo wzmocnione znaczącym zmniejszeniem pogłowia i produkcji trzody chlewnej, który częściowo będzie zrekomensowany wzrostowymi tendencjami w produkcji drobiarskiej. Przewiduje się, że w całym 2008 r. produkcja pasz przemysłowych wyniesie ok. 7,4 mln ton i będzie o prawie 5% wyższa niż w 2007 r.

W I półroczu 2008 r. sytuacja ekonomiczno-finansowa firm paszowych była nadal dobra, chociaż, z powodu znaczącego wzrostu kosztów materiałowych i energii, firmy nieznacznie pogorszyły swoje wyniki finansowe. Wysoki był wskaźnik bieżącej płynności finansowej, zwiększyła się realna wartość kapitału obrotowego. Nadal wysokie były zyski oraz stopa inwestowania, ale ich poziom był nieco niższy aniżeli w ostatnich kilku latach. W bieżącym sezonie, mimo możliwego ograniczenia popytu na pasze dla trzody, sytuacja firm produkujących pasze dla zwierząt hodowlanych nie powinna ulec pogorszeniu.

W sezonie 2007/08 ceny zbóż na krajowym rynku były o 40-50% wyższe w porównaniu z poprzednim sezonem, a ich poziom wiązał się ze wzrostem cen na europejskich i światowych rynkach. W sezonie 2008/09 zmniejszy się popyt krajowy, a podaż praktycznie nie ulegnie zmianie. Dlatego przewiduje się, że pomimo słabych zbiorów, dojdzie do powstania sporych nadwyżek i wzrostu zapasów, co będzie powodowało spadek cen. W tym samym kierunku będzie działać sytu-

acja na rynkach światowych, która w bieżącym sezonie uległa widocznej poprawie.

Przewiduje się, że średnie ceny pszenicy w IV kwartale 2008 r. mogą wynieść 490-540 zł/t, a żyta 370-420 zł/t. Duże będą różnice pomiędzy cenami ziarna o parametrach konsumpcyjnych i paszowych, których podaż jest znacznie większa. Ceny kukurydzy będą od kilku do kilkunastu procent wyższe, a ceny jęczmienia o 20-30% niższe od cen pszenicy. W pierwszych miesiącach 2009 r. możliwy wydaje się dalszy, umiarkowany wzrost cen zbóż, a w końcu sezonu niewielkie spadki.

W sezonie 2008/09 należy liczyć się ze spadkiem cen pasz przemysłowych. Niższe ceny zbóż paszowych i surowców wysokobiałkowych będą sprzyjały obniżaniu cen mieszanek, co ma miejsce już od początku bieżącego sezonu. Firmy paszowe, aby przy taniejących zbożach utrzymać wysoki popyt na pasze przemysłowe, muszą w dalszym ciągu obniżać ceny, które nie powinny jednak spaść poniżej poziomu z połowy 2007 r.

W sezonie 2008/09 import głównych surowców paszowych będzie o ok. 9% mniejszy niż w roku poprzednim i wyniesie 3,05 mln ton. Ponad 2,2 mln ton wyniesie przywóz surowców wysokobiałkowych, w tym 2 mln ton śruty sojowej. O ok. 32%, do 0,8 mln ton zmniejszy się import zbożowych surowców paszowych

Eksport zbożowych surowców paszowych będzie podobny jak w ubiegłym sezonie i wyniesie ok. 700 tys. ton. Nieco niższa od ubiegłorocznej będzie sprzedaż na rynki zagraniczne surowców wysokobiałkowych i wyniesie ok. 480 tys. ton.

SUMMARY

Domestic production of concentrated feed in 2008/09 season is estimated at the level of ca. 19.45 million tons, i. e. ca. 2.5% down on the previous season, but by 32% up on the poor 2006/2007 season. The production of cereal-based feeds increased by 18.3 million (2.8%) while the production of high-protein feeds will remain stable and amount to 1.17 million tons.

Domestic demand for concentrate feeds after the 3.3% decline in the previous season, will decline further this season by over 3% at 21.1 million tons. The reduction in demand for concentrate feeds reflects downward tendencies in swine production.

The demand for cereal-based feeds in the 2008/09 season is estimated 4% down on 2007/08 at 18.2 million tons. Consumption in the form of industrially mixed feeds will decrease to 3.6 million tons, while the consumption of unprocessed cereals will decrease to 12.6 million tons against: 3.8 and 13.4 million tons respectively in the previous season. The demand for high-protein raw materials is estimated 2% up on 2007/08. The use is estimated at 2.94 million tons against 2.87 million tons in the previous season.

According to the CSO data, the production of industrial feeds in 2007 amounted to 7.05 million tons against 6.34 million tons in 2006. First of all the production of feeds for swine and poultry increases, the highest growth rate was observed however in the production of feeds for cattle.

In the 1st half of 2008 the increase in the production of industrial mixes was still quite high and amounted to almost 9%. The growth of cereal prices, much higher than industrially mixed feeds, led to a si-

gnificant growth of demand for average-protein-content mixes, while the demand for protein concentrates declined.

In the 2nd half of 2008, the relation between industrial mixes prices as compared with cereal prices will deteriorate. This will lead to the reduction of the demand growth rate for industrially mixed feeds, additionally strengthened by a significant decline in the population and production of swine, which would be partially compensated by upward tendencies in poultry production. It is expected that in the whole 2008 production of industrially manufactured feeds will amount to ca. 7.4 million tons, and will be by almost 5% higher than in 2007.

In the 1st half of 2008, the economic and financial situation of feed mixers was still quite good, but due to a significant growth in material and energy costs, the companies reported a slight decline in their financial results. The ratio of current liquidity was relatively high, the value of working capital increased in real terms. It was accompanied by still profits and investments, but their level was slightly lower than in previous few years. In the current season, despite the potential limitation of demand for swine feed, the situation of feed mixers should not deteriorate.

In the 2007/2008 season, prices of cereals on the domestic market were by 40-50% higher than in previous season, and their level resulted from the growth of prices on European and world markets. In 2008/2009 season the domestic demand will decline, while the supply will not change. Therefore, it is expected that despite small yield, significant surplus and growth of stocks increases, which, in turn, will lead to the decrease of prices. The same direction will be observed on

global markets, which in the current season showed a significant improvement.

It is expected that average wheat prices in the 4th quarter of 2008 may amount to 490-540 PLN/ton and for rye: 370-420 PLN/ton. The difference between prices of bread grain and feed grain, which supply will be much higher, will be high. Maize prices will be higher than wheat prices by a few to a few dozen percent, while the prices of barley will be by 20-30% lower. In the first months of 2009, further moderate growth of prices seems possible, and at the end of the season – slight decreases may be occur.

In the 2008/2009 season the decrease of industrial mixes prices may be expected. Lower prices of feed cereals and high-protein raw materials will contribute to the decrease in the prices of mixes, which may be observed from the beginning of the current season. In order to maintain high demand for industrially manufactured feed mixes in the light of declining cereal prices, will need to lower their prices, which however should not fall the level of mid-2007.

In the 2008/2009 season the import of main feed components (3.05 million tons) is expected 9% down on the previous season. The import of high protein feed components should total 2.2 million tons including 2.0 million tons of soymeal. The import of cereal-based feeds is expected to decline by 32% to 0.8 million tons.

The export of cereal-based feeds should be similar to the previous season and amount to ca. 700 thousand tons. The export of high-protein feed components will be slightly lower than in the previous year and will amount to ca. 480 thousand tons.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukążą się:

1. Rynek mięsa (35) • październik 2008,
2. Rynek drobiu i jaj (34) • październik 2008,
3. Rynek mleka (35) • październik 2008,
4. Rynek zbóż (35) • październik 2008,
5. Rynek ziemniaka (34) • listopad 2008,
6. Rynek rzepaku (34) • listopad 2008,
7. Rynek owoców i warzyw (33) • listopad 2008,
8. Handel Zagraniczny Produktami Rolno-Spożywczymi (28) • grudzień 2008,
9. Popyt na żywność (9) • grudzień 2008,
10. Rynek cukru (34) • grudzień 2008,
11. Rynek ryb (10) • grudzień 2008,
12. Rynek ziemi rolniczej (11) • grudzień 2008,
13. Rynek Środków Produkcji i Usług dla Rolnictwa (35) • marzec 2009.

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2008 roku wynosi 40 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw
Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-685, faks: 50-54-636
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
